

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa I., obyvateľa v B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2006, č.k. 6 Sd 130/2004-59, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2006, č.k. 6 Sd 130/2004-59 **zmeňuje** tak, že rozhodnutie odporkyne č. X. z 8. marca 2004 **zrušuje** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Odporkyni náhradu trov konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 25. októbra 2006 č.k. 6 Sd 130/2004-59 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 8. marca 2004 číslo X., ktorým podľa § 71, § 112 a § 263 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, /ďalej len „zákon o sociálnom poistení“, zamietla navrhovateľovi žiadosť o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Bratislave

z 18. februára 2004, nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím bolo posudkovými lekármi určené ochorenie krčnej chrbtice a pre toto ochorenie miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola u navrhovateľa stanovená na 40 % aj po posúdení zdravotného stavu na podklade nových lekárskejších správ predložených v správnom konaní.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie. Namietal, že pri posudzovaní jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliadalo na všetky právne významné skutočnosti, že posudkovej lekárke bol dobre známy jeho zdravotný stav, ale aj to, že zhoršovanie jeho zdravotného stavu je progresívne. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil, resp. zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne o jeho nároku na invalidný dôchodok zruší.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 OSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Z posudkovej dokumentácie a dávkového spisu odporkyne vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa posúdila na základe žiadosti spísanej 22. decembra 2003 posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočky v Bratislave 18. februára 2004. Z jej záverov vyplýva, že navrhovateľ má ťažkosti vertebrogénneho charakteru, CB syndróm vpravo, LIS obojstranne, jeho ťažkosti majú dlhodobý charakter, často recidivujú s prejavmi dráždenia nervov, ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, ktoré si vyžadovali opakované hospitalizácie na neurologických oddeleniach nemocníc. Pri tomto dominujúcom ochorení bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou podľa prílohy zákona o sociálnom poistení kapitoly XV. odd. E, pol. 3c. Okrem tohto ochorenia navrhovateľ trpí na arteriálu hypertenziu II., diabetes mellitus II. na diéte, exogénnu obezitu, hyperlipidémiu, hyperurikémiu, ulceróznu kolitídu /stav stabilizovaný/. Lehota kontrolnej lekárskej prehliadky určená nebola. Posudok

obsahoval záver, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Na základe tohto posudku odporkyňa rozhodnutím z 8. marca 2004 žiadosť o invalidný dôchodok navrhovateľovi zamietla.

V danej veci medzi účastníkmi nie je sporné, že navrhovateľ podal žiadosť 22. decembra 2003, od ktorého dátumu žiadal aj priznať invalidný dôchodok. Z dôvodu, že navrhovateľ žiadal priznať dávku podmienenú dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom už pred 1. januárom 2004, o jeho nároku mala odporkyňa rozhodnúť podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, /ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“, teda podľa predpisov, platných pred 1. januárom 2004 /§ 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení/ a jeho nárok mala posúdiť podľa § 29, prípadne § 37 zákona o sociálnom zabezpečení. Skutočnosť, či navrhovateľ podmienky invalidity z hľadiska tohto zákonného ustanovenia dňom 22. decembra 2003 nespĺňoval, nebola riadne preukázaná. Odporkyňa však o nároku navrhovateľa rozhodla bez toho, aby riadne posúdila ustanovenia ktorého zákona bolo potrebné pri rozhodovaní o žiadosti navrhovateľa použiť. Už len samotné toto pochybenie bolo dostatočné na to, aby preskúmané rozhodnutie odporkyne bolo zrušené.

Odvolaací súd nepovažoval posudky posudkových lekárov, respektíve ich doplnky z 10. júna 2004, z 19. októbra 2004, z 20. januára 2006 a z 9. augusta 2006 za úplné a presvedčivé lebo sa vo svojich posudkoch nezaoberali vznikom invalidity navrhovateľa aj pred 1. januárom 2004, teda od 22. decembra 2003, t. j. odo dňa uplatnenia nároku podľa § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení. Nemožno pritom s určitosťou zistiť, či sa zaoberali všetkými zdravotnými postihnutiami navrhovateľa, pretože až v posudku posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne v Bratislave z 10. júna 2004 je uvedené, že navrhovateľ je sledovaný imunológom pre sekundárny deficit bunkovej imunity ľahkého stupňa, tiež, že v oblasti LS chrbtice bola zistená arachnopathia kaudy v úrovni L1-L3, oproti predošlému posudku pobočky, pričom vyhodnotenie zdravotného stavu je vykonané len podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Ďalej na pojednávaní krajského súdu navrhovateľ uviedol, že v operačnej správe sa nachádza zmienka o myelopatii, ku ktorému problému nie je v zadovážených posudkoch stanovisko. Pravdou je, že v posudku z 19. októbra 2004, v ktorom bola hodnotená okrem iných, prepúšťacia

správa z operácie chrbtice navrhovateľa v Nemecku z 27. júla 2004 je uvedené, že reziduálna myelopatia – útlak miechy s pôsobením na všetky končatiny nebol verifikovaný. V posudku posudkovej komisie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny z 20. júla 2004 bola miera jeho funkčnej poruchy stanovená na 50 % podľa prílohy č. 4, časť 10c/ bod 2 písm. b/ zák. č. 195/1998 Zb. Posudky posudkových lekárov neobsahujú závery o tvrdení navrhovateľa, že za obdobie 3,5 roka bol hospitalizovaný 15x, a to každý rok približne po dobu 3 mesiacov, a napriek tomu bol považovaný za schopného vykonávať trvalé zamestnanie.

Zadovážené posudky posudkových lekárov v konaní odvolací súd nepovažuje za dostatočné, lebo neposúdili zdravotný stav navrhovateľa aj podľa predchádzajúcich právnych predpisov teda podľa § 29, prípadne § 37 zákona o sociálnom zabezpečení .

Naviac závery posudkov nemožno považovať za úplné a presvedčivé ani z hľadiska zákona o sociálnom poistení, lebo sa nezaoberali všetkými zdravotnými postihnutiami, na ktoré poukázal navrhovateľ. Išlo najmä o nasledujúce zdravotné ťažkosti: zhoršená chôdza, nemotornosť v nohách aj slabosť, zápal v pravom uchu, zápal tráviaceho traktu v dôsledku problémov s užívaním liekov, cukrovku spojená s diétou, aj problémy s udržaním moču a stolice.

V zmysle § 71 ods. 3 a 4 zákona o sociálnom poistení v posudku nestačí uviesť iba rozhodujúce zdravotné postihnutie /§ 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení/, ale treba posúdiť aj postihnutie, pre ktoré možno zvýšiť pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o najviac 10 % /§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení/. Treba tiež uviesť každé zdravotné postihnutie žiadateľa o dávku jednotlivo s vyhodnotením jeho vplyvu na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť. V prípade, že zákon umožňuje hodnotiť pokles v určitom rozmedzí, (napr. v rozmedzí 40% až 50% ako v spornej veci) musí byť z posudku zrejmé, pokles vykonávať zárobkovú činnosť bol hodnotený v konkrétnom rozsahu v rámci dovoleného rozpätia (napr. v dolnej časti rozpätia). Tiež je treba zdôvodniť, prečo ďalšie zdravotné postihnutie /postihnutia/ je alebo nie je dôvodom na zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Keďže navrhovateľ namietal, že posúdenie jeho zdravotného stavu nebolo objektívne, lebo posudkoví lekári sú závislí na odporkyňi, bolo povinnosťou odporkyne vysporiadať sa aj s touto jeho námietkou a nariadiť na zistenie a posúdenie jeho zdravotného stavu znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva.

Takéto dokazovanie však v danej veci vykonané nebolo.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak že, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu, pričom jej úlohou bude presne a úplne zistiť skutočný stav veci. Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok v zmysle vyššie uvedeného musí zadovážiť znalecký posudok z odvetvia zdravotníctva, odbor neurológia a neurochirurgia.

Úlohou znalca bude posúdiť zdravotný stav a pracovnú schopnosť navrhovateľa aj v čase pred 1. januárom 2004 podľa § 29 zákona o sociálnom zabezpečení. Ak invalidita navrhovateľa, resp. čiastočná invalidita navrhovateľa podľa § 29 ods. 3, resp. § 37 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení pred 1. januárom 2004 nevznikla, o zdravotný stav a mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť treba posúdiť podľa § 71 ods. 3 až 9 zákona o sociálnom poistení, pričom musí v tomto konaní prihliadnuť i na dôkazy, ktoré navrhovateľ navrhol /§ 196 ods. 6 zákona o sociálnom poistení/.

Odvolací súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania, lebo mu nevznikli, ani si ich náhradu neuplatnil a odporkyňa nemá na náhradu trov konania nárok.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 29. mája 2007

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu